

flaar iaar, aabenbarer der sig en meget betydelig Fremgang og en stor Velvillie i dette Budget. Derfor kan jeg ikke forstaa, at vi de andre Aar have kunnet finde os i et meget indskrænket Budget paa dette Omraade, og at vi ikke iaar kunne finde os i et meget rigeligt Budget paa dette Omraade, uden strax at kaste dette Spørgsmaal ind. Skaf os de manglende Optjninge og de skulle faae mig med i disse Retninger til mere end det. Det er ikke nok at sige, at der er 15, der ville være Gartnere, der kan være 20, der ville være Smede, og der kan være andre 20, der ville være andre Ting, men ikke kunne komme frem paa de Betingelser, der stilles, fordi deres Forældre ikke kunne tilfredsstille dem, ikke kunne klæde dem i de 5 Aar. Ergo afveien med dem. Det er ikke Bevis. — Dernæst har jeg stillet et andet Forslag i Forbindelse med mine ærede Partifæller i Finantsudvalget. Det er under Nr. 136, om den tekniske Skole. Det er et Forslag, der er blevet meget haardt angrebet, thi vi have ment, at det var et meget velvilligt Forslag. Hovedtalerne mod dette Forslag er min ærede Kollega for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen). Han udvilligede sig over denne Skoles velsignelsesrige Virksomhed. Det ligger slet ikke for i dette Forslag. Dersom vi ikke vare enige med det ærede Medlem deri, havde vi selvfølgelig ikke stillet Forslaget under Nr. 136. Det aabenbarer en saa stor Velvillie, at det ikke kunde falde os ind at stille det Forslag, dersom vi ikke anerkjendte denne Skoles Betydning for vort industrielle — og vort Haandværkerliv. Dette vi ses isvrigt paa en anden Maade derved, at denne Skole har 20,000 Kr. i Statsunderstøttelse om Aaret mere end mange Institutioner, hvis Statsformaal ere ligesaa paaviselige, have. Her er Spørgsmaal om Rejsningen af en ny Bygning til denne private Skole, thi det er en privat Skole, den rangerer i Forhold til Staten akkurat paa samme Maade som Høiskolerne, private Realskoler og alle de industrielle Skoler omkring i Kjøbstæderne. Der kan være Skoler, der have en større Virksomhed, altsaa kunne de trænge — og maaske de netop paa Grund af deres større Virksomhed trænge til større Bistand. Nu vil den tekniske Skole reise sin Skolebygning for sin Virksomhed. Den faaer et Tilskud om Laan af offentlige Midler paa 200,000 Kr. à 4 pCt. Det kan være rigtigt; men jeg vil dog spørge, hvormange Skoler omkring i Landet have faaet lignende Begunstigelser, i alt Fald i Forhold til det Beløb, der her er Tale om, som Bygningen vil koste? Det er en Velvillie, som ikke kan negtes at være tilstede for Enhver, der modtager det, men det kan være en berettiget Velvillie. Til samme Tid kommer man og begjærer en Gave af 100,000 Kr. Jeg nærer Tvivl om, at Nogen egentlig har ventet, at Rigsdagen skulde gaa ind derpaa; jeg skulde tro, at man har ment: for-

lang det som Gave, saa saar Du det i alt Fald som Laan, liget vort Forslag; det er ofte Tilfældet. Jeg vil foreslaae det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds og hans Medforslagsstiller at sige mig et eneste Tilfælde, hvor nogen lignende Anstalt omkring i Landet er bleven behandlet paa denne Maade? Dersom der nu fra 50 Kjøbstæder rundt omkring i Landet, eller hvormange der er, kom Begjæringer om, at de maatte faae en Fjerdedel af deres nye Bygninger til deres tekniske Skoler som Gave og Halvdelen som Laan til 4 pCt. Rente af offentlige Midler, ville saa de ærede Herrer ikke være nødt til at sige: jo, vi maa principmæssig give dem i Kjøbstæderne samme Begunstigelser som her i Kjøbenhavn, vi maa principmæssig vise, at den Grund, at Rigsdagen er i Kjøbenhavn, ikke er tilstrækkelig til, at Kjøbenhavnste Institutioner skulle have Forrettigheder gjennem Bevillinger forud for alle andre lignende Anstalter rundt omkring i Landet. Om der fra 54 Høiskoler — og deres Tal bliver rimeligvis snart forhøiet til 60 — kom et lignende Forslag her: giv os en Fjerdedel som Gave af Alt, hvad Etablisementet har kostet, og laan os af offentlige Midler Halvdelen deraf til 4 pCt. Rente, maatte de da ikke principmæssig sige: hvad vi have gjort med en privat Anstalt, maa vi gjøre med de andre 60 og de andre tidligere 50, jeg nævnte; vi maa følge det samme Princip helt ud, vi maa give det som Gave. Det er muligt, det affrækker ikke Folkethinget, jeg nævner det kun, og jeg vilde undre mig, om ikke Alle, der have med den Slags private Anstalter at gjøre her i Landet, vilde betragte den Afstemning, som de ærede Medlemmer med det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds i Spidsen nu foreslaa at gaa til, som et Fingerypeg om at komme med 100 Andragender adaaere, baserede paa lignende Maade. Realskoler er akkurat det Samme. Jeg spørger ærede Medlemmer: naar En reiser en privat Realskole, saar han saa en Fjerdedel som Gave af Statskassen, og saar han Halvdelen som Laan til 4 pCt. af offentlige Midler? Jeg betvivler det. Naar de 150 komme og forlange det Samme, naturligvis dog mindre Summer, fordi deres Anstalter ere mindre, medens de forholdsvis have samme Betydning for Statsformaallet, er det saa det ærede Klertals Mening at sige: vi ville være konsekvente og bevilge? eller ville De sige: vi ville være inkonsekvente og sige Nei til den fattige Beer, hvor vi gav den rige Pool? Efter det Ansættede tror jeg nok, man kan sige, at vort Forslag er et Velvillighedens Forslag, idet det ikke blot i Diebliffet fjerner enhver Pengeansættelighed for det vedkommende Institut, men fjerner denne Ansættelighed for et længere Aaremaal, for at det kan faae Tid til i No og Mag at udfolde en Virksomhed, som jeg haaber vil være til Velsignelse, ikke blot for Haandværkerne i Kjøbenhavn, men